Ն: 6928 1894 ՅՈՒԼԻՍ 20/1 ՉԱՐԵՇԱԲԹԻ 35 ԻՆԱՄԻ ՍԵՆԻ ١٣١٤ ՄՈՒՀԱՐՐԻՄ ٢٨ Ն. 6928

ԱԳՕՆԻ ԳԻՆԸ

	Սենեակ	Ամբ. տարի
Իսթամպոլ իչին	80	40
Թուրքա իչին վէ պուրսա ըսմթա իլէ կիտէնլէր	100	50

Ղազէթամըզ հաֆթատա իքի անգամ եանի չարշէնպիհա վէ ճիւմա իրթէսի կիւնլէրի նէշր օլունուր։

Սահիպի իմթիյազ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Մարդա վէ էրաբէիանէթ
Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նո. 36

Մանզումէի Էֆքիար

30 ԲԱՐԱ 30

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
قره‌بت یانوسیان
مطبعه و اداره‌خانه‌سی
باب عالی جاده‌سنده ٣٦ نومرولی
دائرهٔ مخصوصه‌در

Direction du journal
MANZOUMEI EFKIAR
Grand' rue de la S. Porte. 36

ՃԷՎԱՊ

Գ.

Ազիզիմ Սիրուն Էֆէնտի,

Պունտան էվվէլքի մէքթուպումզտա հէր վագրթ հէրքէս իչին պիլինմէսի էհէմմիյէթտէն խալի օլմաեան, վէ իւզէրինտէ եաշատըղըմըզ քիւրրէյի արզա տաեիր օլան հալլէրտէն պահս իտէրէք խալիճէ մալիւմաթ վիրտիք ուսադըզ քի մէճմուն օլմուշսունուզ ամանը։

Կէրչի համտ օլսուն արթըզ զէլզէլէ աֆէլմինտէն պիր գօրգու գալմաեարագ, բաեիթախթըմըզդն հէր թարաֆընտա լազըմ կէլէն ինչանթ վէ թաամիրաթը իճրասընա սաեէյի մէրհամէթվաեէյի հազրէթի Բատիշահիտէ քէմալի կէրմի իւզրէ պէտ օլունմուշ օլուպ վէ էհալիմիզտէն չօգալարտա իշլէրիլէ միւմքին մէրթէպէ իշթիրակ միւսարաաթ իլէմիշ, վէ պինա. էնալէյհ, զէլզէլէտէն պահս իթմէկէ պիւեիւք պիր լիզում գալմամըշ իսէտէ, մէզքիւր աֆէթին էսէքի բէք գօլայ ունուտուլամաեըպ հէմիշէ զիքրի կէչէճէկինտէն, վէ այէլխուսուս Ֆիմտիտէն սօնրա հէր նէրէտէ պիր հարէքէթի արզ էսէրի կէծրիլսէ զաղէթալարա պիր սէրմաեէ օլարագ եէնիտէն եէնի հէրքէսին մէրագ վէ տիգգաթը. նը ճէլգ իլլեեէճէկինտէն, վէ մէքթեպլէրիմիզտէ իսէ, գօրթէղանլըգ ալէթի վէ սէրմաեէսի օլան, վէ պօշպօղազլըգ իսմի վէրիլէճէք եէրտէ բանաստեղծութիւն իսմի վէրիլէրէք, ուլում ու ֆիւնունա, եանի բէսիմէ, հէնտէսէեէ, ժօղրաֆիտեա վէ իլմի հիքմէթէ վէ իլմի թաֆիսթա տաեիր միւֆիտ տէրսլէր եէրինէ, ալէսսէվիյէ. չինքի մէվճուտ պուլունան, վէ պիր թարաֆտան մէքթէպլէրիմիզտէն եէթիշէրէք սաեիլարը. թըմագտա օլան, վէ տահա տողրուսու բանաստեղծիք հավասըլա չիլիպ գապարան չաթրիք հօճալարը. պաշգա չէյ տէրսլէր վիրէմէիպ, չօճուգլարըմըզդն գէյմէթլի վագրթլարը վէ զիհինլէրինի, պաշլըճա մէզքիւր պօշպօղազլըգ էվհամընա հասը ու սարֆ իթտիրմէքտէ տիրլէր, բանաստեղծութիւն տէրսլէրի վիրմէքտէ օլատուգլարը կիպի, չօճուգլար մէքթէպտէն չըգտըգտան սօնրա օգուտուգլարը քիթապլարտա վէ զաղէթալարտա, սէվմաեէ վէ արըզըզա տաեիր լօմանլար վէ չիրէր միեանընտա, միւսթէսնա օլարագ անճագ եիւզտէ պիր ուլում ու ֆիւնունճա մէգալէ կէօրմէքտէ օլատուգլարընտան, հիչ մէքթէպ կէօրմէմիշ օլանլարտանտա զիեատե չայեանը թէէսսիւֆ պիր հալ եանի ֆմաստակութիւն վէ պիր էվհամ ճինէթի քէսպ իթմէքտէ տիրլէր, «Ինչթէ ազիզիմ», պու միւլահաձաեա մէպնի, զէլզէլէտէն պահս իտէրէք, հիչ տէկիլ իսէ զաթընըզ միսիլու պ զը տօսթլարա վէ պէլքիտե մէքթէպ չօճուգլարընա իլմճէ պիր խըտմէթ իտէրէք պինէրճէ եալանլարտան գուրթարմըզ զլմագլըզ արզու վէ էմէլինտէ պուլունմուշուզ տուր։

Զէլզէլէ հադգընտա պիւեիւք քիւչիւք պիլինմէսի միւֆիտ պիր չօգ մալիւմաթլար վար իսէ, հէրսինի պիր կիւնտէ վէ պիր տէֆատե պիլտիրէմէեէճէկիմիզտէն, վէ օգուեան զաթլարը քեաֆֆէսիտե պիր տէֆատե զապթ իտէմէեէճէքլէրինտէն, ֆիրանսա մէքթէպլէրինտե սօն նիզամ վէ սօն գարար իւզրէ, տէրս վէրիլմէքտէ օլան պիր տէրսին թէրճէմէսինի պէեան իտէլիմ։

Քիւրրէյի արզըմըզ պիր բօրթուգալ շէքլինտե օլուպ, կէօրտիկիւմիէդ տաղլարը, տէրէլէրին, գարալարը վէ տէնիզլէրին, անճագ բօրթուգալը գապուղու մէսապէսինտե օլտուղունու, վէ քիւրրէմիզին օրթասը աթէշ իլէ վէ եախօտ քեաֆֆէթէն էրիմիշ թաշլարտան տէմիրլէրտէն, վէ էնվայի մասէնլէրտէն վէ կազլարտան պուղուլարտան իպարէթ պուլօնտուղունու սէօյլէտի իտիք, տիմէքտիր քի, տաղլար, գարալար վէ տէնիզլէր անտէթա պիր գապուգ մազամընտա, մէզքիւր եանմըշ վէ էրիմիշ օլան էճզալարը գաբլամագտա սըրիլարը։

Ազիզիմ, կէրչի զէլզէլէ հադգընտա բէք եէնի վէ բէքտե միսքէմմէլ ֆաալիւմաթլար հաղրլամըշ իսէք տե. ումուրմ էհալիմիզ պիր էսէրի տէհշէթ բէնչէսինտէն տահա եէնի գուրթուլմաեա պաշլամըշ պուլունտուղունտան, պէլքի մէզքիւր ֆաալիւմաթ իւղէրինէ տէհշէթի թէճէտտիւտ իտէր միւլա հաղասընա մէպնի, թաֆսիլաթը վագթը ախէրէ թէրք իլէ, չիմտիքի հալ ճիւզի պիր մալիւմաթլա կէչմէքլիք միւնասիպ ատտ օլունմուշ տուր։

Զէլզէլէ հէմ եէնի պիր չէյ տէկիլ տիր, հէմ հէր եէրտէ վէ հէմ տէ հէր վագրթ զուհուրինին էմսալի վարմըր։

Զէլզէլէլէր էքսէրի եա տէնիզլէրտէ վէ եախօտ տէնիզէ եագրն մահէլլէրտէ վուգու պուլուպ, տէնիզտէն ուզագ գարալարտա իսէ նատիրէն վուգու պուլուր, զէլզէլէ չօգ տէֆա տէնիզտէ վէ եախօտ գարատա զուհուր իտէն աթէշքիչանլար իլէ պիրլիքտէ կէօրիւլիր իսէտէ, հիչ պիրեանար տաղ աչըլմազդըզդն տախի վուգու պուլուր։

Զէլզէլէնին ասըլ սէպէպի հէնուզ անլաշըլամամըշ տըր. օլմազտան էվվէլ անլաշըլմասը իհթիմալտէն տէկիլ տիր, քէշֆինէ տաեիր ալէթ վէ եա իլիմ պուլդնմասը քեամիլէն եալանտըր. Ալլահտան պաշգա քիմսէ պիլմէզ։

Կէրչի զէլզէլէ բէք պիւեիւք պիր աֆէթ տիր, լաքին թէչէքքիւր օլունմալը տըր քի պիր գաչամանիեէտէն զիեատե սիւրմէզ, վէ պազը քէրրէ, պիր քէրրէ վուգու պուլտուղու պիր մահէլլտէ եըլար վէ հաթթա եիւզլերճէ եըլար կէչտիքտէն սօնրա տախի վուգու պուլմազ։

Էօյլէ մահէլլէր վար տըր քի, զէլզէլէ սըգ սըգ վուգու պուլտուղունտան, էհալի ալըշըպ գօրգամամաեա պաշլամըշ տըր, պուրատա իսէ, բէք նատիրէն զուհուրա կէլտիկինտէ, գօրգուտա զկեատե կէօրիլմիշ տիր։ զէլզէլէ զէմանընտա էն զիեատե էլզէմ օլան չէյ գօրգմամագ տըր, չիւնքի գօրգունուն ֆաեիտէսի օլմատըգտան պաշգա բէք չօգ տա զարարը վարտըր, պու զէլզէլէտե հէր չէյտէն զիեատե մուճիպի տէհշէթ վէ էսէֆ օլան չէյ. չարշընընը պազը մահէլլէրինին խարապ օլմասը օլմուշ տուր, չիւնքի պինլէրճէ քէսան իշոիդ վէ քեարսըզ գալմըշլար տըր։

Նասըլ քի պու տէֆա պազըլար ֆէհմ վէ տիգգաթ իտէպիլմիշլէր տիր, զէլզէլէտե եէրլէր վէ պինալէրին պազէն սաղտան սօլա, վէ սօլտան սաղա սալանըգ վէ պազէնտէ աչաղրտան եօգարը աթմագ վէ պքբրզու կիպի տէօնմէք էսէրլէրի կէօրիլիւր։

Արապա գըրըլտըգտան պօնրա եօլ կէօսթէրէն չօգ օլուր տերլէր մէսելի մէչհուր տուր. պու զէլզէլէտէն սօնրա տա էլինէ գալէմ ալան կիւեա խալգա ազըլ էօյլէթմէկէ գալգըշմըշ, վէ էնվայի չէրրլա թանլըգ զուհուրա կէքմիշ տիր. կիւեա էրգըլան պինալարըն չօղուեերլի գալֆալարըմըզդ դէճ եէրլի թաշճ, տիվարճը, համմամճը վէ սաեիր ամէլէմիզին ելլերինտէն չըգմա օլտուգլարընտան իմիշ, վէ կիւեա Ֆրէնք գալֆալար վէ էվրոպալը ամէլէ իշլերի երգըլմամըշ իմիշ, վէ պունա իսպաթտա սաղլամ գալան պազը էպնիեէլէր իլէ, պազը մահէլլէրտէքի ֆագրրճա եաբըլմըշ օլան էպնիեէլէրին խարապ օլմասը իմիշ։

Վէ կիւեա թուղլա էպնիեէլէր զէլզէլէեէ թաշտան զիեատե տաեանմագտա իմիշլէր, վէ զալրիհիմ.

Պու լագըրտըլար սըրֆ ճէհալէթ սէյվէլէրի տիրլէր, պիր չէյ եազվագ իշլուն եազըլմըշ չէյլէր տիրլէր, սէֆիլլեր հիչ տիւշինէմէմիշլեր տիր քի իթթանպօլտա պուլունան, վէ ասըրլարտան պէրու հարէքէթի արզարա տաեանըպ տուր մաղտա օլան, օլ ճէսիմ ճէսիմ պինալարըմըզը, սէլաթին ճամիլերի միզի, քէօշքլերիմիզի գուլէլերիմիզ, վէ էմսալլերինի, վէ հէլէ օլուֆաճդգ կէօզլերինէ իինէվարի հէր կիւն կիրմէքտէ օլան եանդըն գուլէմիզի մէկէրչի Ֆրէնք գալֆալարը վէ Ֆրէնք իշհիլէրի մի եաբմըշլար տըր, եօգսա Թիւրքիամըզ գալֆալարը վէ իշհիլէրիմիզի գուրմուշլար տըր, վէ պունլար սըրֆ թուղլա վէ տէմիր մի տիրլէր, եօգսա թաշտան վէ քիրէճտէն, վէ էսկի տէմիրճիլերիմիզ չէքիճլերի իլէ տէօկիլիւշ տէմիրլերտէն իպարէթ մի տիրլեր. էմմա, ֆուգարա ուճուզ չըգարմաեա մէճպուրը թլտուղունտան, չէօքտէն չամուրտան վէ չագըլթաշընտան պիր գուլիպէճիքտիքէր իմիշ տե, զէլզէլէտե կէլիր անը, Պէյօղլուտագի միւքելլեֆ վէ միւհքէմ պինալարտան էվվէլ վէ զիեատե խարապ իտէր իմիշ, իտէ՞ր եա, պունու քի՞մ պիլմէզ, էօյլէ պինալար, ըիւզկեարտան պիլէ եըգըլապիլիր... էվվէթ, նէֆիլլեր հիչ տիւշինմէմէ բտի տիրլէր քի, պըշրագալըմ էվրոպանը վէ Ամերիգանը եիւզլերճէ մահէլլերինտէ վուգու պուլան եիւզլերճէ զէլզէլէլերտէ եըգըլան պինլերճէ էպնի եէլերինի, վէ ալէլ խուսուս 1755 սէնէսինտե սալի քեամիլէն խարապ օլան Բօրթուգալ տէվլէթի բաեիթախթը Լիզպոն չէհրի իլէ 1783 սէնէսինտե, խարապա եիւզթութան Գալապրա (Իմալեատա) քէօյ վէ գասապալարընը պինալարընը եաբմըշ օլան գալֆալար վէ իշհիլեր, էրմէնի, Ռում, Իսլամ, վէլհասըլ Թիւրքիամըզ էհալիսինտէն օլմասըգտան պաշգա, քեաֆֆէսի տախի սըրֆ թաշտան իպարէթ տեկիլ իտիլէր։

Ազիզիմ, պէօյլէ գալէմէր, պիլմէեէրէք վէ տիւշինմէեէրէք, Թիւրքիամըզ էհալիսինին, ճահիլճէ պու նասիհաթլարըյլա տախի էթմէեինէ մանի օլմուշ օլաճագլարընտան, պունլար իչին հէման Ալլահտան ագլ ու ինսաֆ իհսան պուլրուլմասընը բէճա իլլէմէլիեիզ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ինգլաբէ վալիքի տէվլ. Մէմուսուհ պէյ էֆ. հազրէթլէրէրինին խըտեմ մաթը պատագաթքեարանէ վէ մեսաթ ու իգտամաթը վագտասընա մէպնի, էօհտէսինէ բիւթպէի ամիլէի վէզարէթ թէվճիհ պուլրուլմուշ տուր։

Կիրիտ վիլաեէթի վալի վէքեալէթի, Մատրիտ սէֆիրի աթուֆ. Թէրխան պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ,

Կիրիտ վալի վէքեալէթինէ թալեին պուլրուլան, տէվլ. Թէրխան պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ, բիւթպէի սամիլէի վէզարէթ թէվճիհ պուլրուլմուշ տուր։

Շգօտրա վիլաեէթի միւսթէշարլըղը Իբէք միւթէսարրըֆը տատ. Մալէհ բաշաեա,

Տըրաճ սանճաղը միւթէսարրըֆ. ըղը. Մէթրօվիչա գօմանտանը մէրիվա սատ. Մալէհ բաշաեա,

Իբէք զանճաղը միւթէսարրըֆ. ըղը. Մէչանիք տէֆթէրտարը սապզգ, սատ. Մուսթաֆա Նայիլի էֆ. հազրէթլէրինէ թէֆվիզ պուլրուլմուշ, վէ միւշար վէ միւմայլէյհիւմտէն, պուրատա պուլունան Մուսթաֆա Նայիլի էֆ. հազրէթլէրինին, զաթը չեվքէթսիմաթը հազրէթի Խիլաֆէթբէնահիե, վէ Տէվլէթի Ալիեէլէրինէ սատրգանէ խըտմէթ իտէճէկինէ տայիր թահլիֆի իճրա գելընմըշ, վէ մահալլէրինտէ պուլունան, միւմայլէյհիւմ Մալէհ բաշալարը իճրաի թահլիֆլէրի Շգօտրա վէ Ֆոսօվա վիլաեէթլէրինէ իշար իտիլմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

ՐԷՍՄի. — Պու քէրրէ Տէրսաատեթտէ վուգու պուլան հարաքէթի արզտան միւսապ օլան միւհթաճիյնէ մուավէնէթի լազմէնին իֆասը զըմընընտա, պա իրատէի Սէնիեէի հազրէթի Խիլաֆէթբէնահի, միւթեշէքքիլ գօմիսիօնը ալինին նիզամնամէսի սուրէթիտիր։

Պիրինճի մատտե. — Հարաքէթի արզտան միւսապ օլան միւհթաճիյնէ մուավէնէթի լազմէնին իֆասը զըմընընտա, թահրիր բիեասէթի մուֆախխամաի հազրէթի Խիլաֆէթբէնահիտէ օլմագ, վէ Շէհր Էմինի բաշա հազրէթլէրինին բիեասէթի սանիեէսինտէ, վէ իքինչի Շուրաեի Տէվլէթտէն, վէ իքինչի Մալիեէ վէ պիրինչի Ռալիեէ վէ պիրինչի Շէհր Էմանէթի վէ պիրինչի Պանգը Օսմանի մէէմուրիյնինտէն, վէ Ռում վէ Էրմէնի վէ Մուսէվի վէ Գաթոլիք ճէմաաթը մէօրէպէրանընտան պիրէր զաթտան օլարագ ճէման 12 աղատան միւրէքքէպ, վէ հէյեէթի թահրիրեէ վէ հիւսապիեէսի Մալիեէ նէզարէթինտէն մէէմուր իքի զաթ իլէ, մաեէթլէրինտէ լիւզումու գատար քէթէպէտէն իպարէթ պուլունմագ իւզրէ, Շէհր Էմանէթի տայիրէսին տէ Իանէի միւսապիյն գօմիսիօնու ալիսի նամըյլա, պիր գօմիսիօն թէշքիլ պուլրուլմուշ տուր։

Իքինճի մատտե. — Իկպու գօմիսիօնուն վազիֆէի ասլիեէսի, պիլէթ թապ վէ թէվզի իլէ, իանէ ճէլպի, վէ պու իանէ իլէ էն զիեատե միւհթաճ օլան միւսապիյնէ, տէրէճէի իհթիեաճլարընա նազարէն մուապ վէնէթ իֆասը խուսուսընտան իսպարէթ տիր։ (Մապոտ վոր)

ԻԱՆԷ

Զաթէն թահրիր բիեասէթի մուֆախխամաի հազրէթի Բատիշահիտէ, վէ Շէհր Էմանէթինտէ միւթեշէքքիլ իանէի միւսապիյն գօմիսիօնու ալիսի մարիֆէթիլէ, Տէրսաատէթտէ հարաքէթի արզտան միւսապ օլան միւհթաճիյն իչիւն, թէրթիպ օլունան իանէ պիլէթլէրի պէտէլինտէն տիւնէ գատար 1,786.359 ղուրուշ հասըլ օլմուշ տուր։

* * *

Գասապա տէմիր եօլու սահիպի իմթիեազը Մ. Նաքէլճակէօս թարաֆընտան, Տարիւշ աճէզեեէ իանէյէն 1000 լիրա վերիլմիշ օլուղու, մաէթ թագտիր իլան ծլունուր։

Սէր միյմարը տէվլէթ, աթ ւֆ. Սարգիս պէյ հազրէթլէրէինէ պիր գըթա ալթուն իմթիեազ միտալեասը իհսան պուլրուլմուշտուր։

—Մուհաճիրին գօմիսիօնուն լազվ իտիլտիկի իչիտիլմիշ տիր։

—Պիկա գազասը միւզաֆաթընտան, Գարա աղաճ գարիեէսի մէվգրինին վէխամէթի հավասը ճիհէթիլէ. Թէրէճիք նամ մահալէ նագլընա, Շուրաեի Տէվլէթ վէ մէճլիսի Մախսուսու վիքէլա գարարըյլա, պիլիսթիրզան իրատէի Սէնիեէի ճէնապը թաճտարի շէրէֆսատը օլմուշ տուր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Պու բազար կիւնիւ Պուրսա Առաջնորդու Դեր. Բարթուղիմէոս Սրբազան Գանտիլի քիլիսէսինտէ, Կիւլպէնքեան միւթէվէլլի Սէրովբէ վէ հաճի Սարգիս էֆէնտիլերին ըուհու իչիւն Ս. Պատարագ թագտիս իտէճէք, վէ Սէօյլեզ նամ գասապանին քիլիսէսի իչիւն տախի, մահէլլի մէզպուր սէքէնէսին. տէն տիրացու Մինաս նամ զաթը քահանայ ձեռնադրել իլլէնէճէք տիր։

ՄԷՔԼԷԱԹԻՊ

ԹԷՔԻՐԴԱՂԸՆԴԱՆ

...Միւէլլիֆ.

Յունիսին 28ինճի սալը կիւնիւ չէհրիմիզաէ տախի հարաքէթի արգ վուգու պուլտուղունու պիլտիրմիշ իտիմ։ Մէզքիւր հարաքէթի արգտան, չէհրիմիզ բօսթա վէ թէյէկբաֆխանէ տուվարլարը խալլիճէ զէտէլէնմիշ օրմաղլէ թէյէկբաֆ մաքինալարը, Հիւքիւմէթ զօնաղը տէբունինտէ պիր տաիրէեի մախսուսէեէ նազլ օլունուպ, բօսթա վէ թէյէկբաֆ մուամէլէսի չիմտի օրատա ինձբա օլունմագտա տրը։

Եվվելճէ տախի արգ իյլէտիկիմ կիպի, համտ օլսուն թէքիրտաղը-ազգատ վէ էթրաֆտա, մէզքիւր զելզելէտէն պիր քէտէր վուգուպուլմաձշ տրը։

—Շէէհրիմիզէ 4-4½, սաաթ մէսաֆէի պահատսի պուլունան վէ 16 խանէտէն միւրէքքէպ Գարա պապիրկեան նամընտա օլան գարիեէտ կէչէն հաֆթա հարիգ զուհուրխաէրէք։ 13 խանէսի, էշեալարը իլէ, վէ գարիեէ իթթիհալինտէքի չիֆթլիք էպնիեէլէրի քեամիլէն միւհթէրէք օլմուշ տուր։

—Էտիրնէտէ գօլէրա խաստալըղը եէնիտէն զուհուր իյլէտիկի, ֆագաթ խաստալարդն էօնիւնիւ ալմադ իզրէ թէտապիրի սըհհիեէյի մուգթազիեէնէն քէմալը կէրմի իլէ իճրա օլունտուզու մէվսուքէն իշիտիլմէքտէ տիր, վէ իւմիւտ իտէրիզ քի պի ազնի թիւտա, եազընտա քեամիլէն տէֆ օլուր։ Վալիի վիլաեէթ իւպհ. տէվ. բաշա հազրէթլէրի, ումում վիլաեէթին սըհհիեէսինէ տաեիր հէր թարաֆա էմիրլէր վէրտիկի կիբի, Թէքիրտաղըմզա տախի պու պապտէ միւթէատտիտ էվամիրի չէտիտէ վիրուտ իթմէքլէ, էվվելքի կիւն, պէլէտիեէ տաիրէսինտէ, սաատ. Միւթէսարըֆ Հասան Խալրի բաշա հազրէթլէրինին թահթը րիեասէթի ալիլէրինտէ։ Մէճլիսի իտարէի լիվա ազալարը վէ վիճուհ վէ էյրաֆը մէվլէքէթ իլէ բուէսսայի բուհանիեէ, պիր մէճլիսի ֆէվգէլատէ թէշքիլ վէ թէճէմմիւ իտէրէք չէհրիմիզ թանզիմաթ ու թաթհիրաթը պապլնտա միւզաքէրէլէր օլմուշ, վէ թէմիզլիեէ տիգգաթ էթմէճէնլէրին չէտիտէն մէսուլ թուլթուլաճագլարը միւնատի վասբթասը իլէ իլան օլունմուշ, վէ պէլէտիեէ թապիպի բիֆ. տգքթ. Ապտիւրրահման էֆ. իլէ պէլէտիեէ չավուշլարը հէր կիւն չարշը վէ մահալաթը վէ մէքթէպլէրի կէզիպ թէմիզլիեէ դիգգաթ օլունմասը թավսիեէ վէ թէնպիհ իյլէտիքլէրէ մէճմուզունէն կէօրիւլմէքտէ տիր։ Հավտ օլսուն թէքիրտաղը չէհրիմիզ իլէ լիվամըզ տախիլինտէ պուլունան գատտագ վէ գարիեէլէրտէ սըհհէթի ումումի պէր քէմալ տրը։

—Թէքիրտաղ գարբուզու մէթին վէ նամտար օլտուղունտան, Օթամպօլ մանավլարըն սաթտըգլարը գարբուզ էյին, «Թէքիրտաղ գարբուզու» տէյի պաղըրվագտա օլտուգլարը գարիունու քիրամըն-ըղն մալիւմէրի տիր։ Հալպու քի պու սէնէ թէմամ իւշ սյ տրը, հիշ պիր տամլա պիլէ բահմէթ եաղմտրը սէպէպինտէն պոստանլըգլար գուրագլըգտան պիւթիւն պիւթիւնէ պօպուլուպ, Թէքիրտաղլը օլտուղումուզ հալտէ, Թէքիրտաղըն լէզիզ գարբուզ վէ գավունունտան պու սէնէ մահրում գալմագտաերզ չիւնքի գըսմը աղամը եանմըշ օլուպ, պագիսի իսէ եաղմուրսուղուգտան հէմ նշ գատտար լէզիզ տէյիլ վէ հէմտէ օլ գատտաղ տրը քի պիր հաֆթաեա գատտար քեամիլէն թիւքէնիր։

—Եէնի մահսուլլար կէլմէեէ պայլամըշ իսէտէ էվրօբա իշին գուշ օթունտան մատա հիշ պիր զախիրէ ալան եօգ. վէ եէրլի ունֆապրիգաթօրլար իլէ աէեիրմէնճիլէր պուղտայ ալմագտա տրրլար։ Լիբայի Օսմ. 135 գուրուշտան քիլէսի 35-40 գուրուշ գուշ օթու, 16—20 գուրուշ պուղտայ, 9—10 արբա, 7—7 պուշուգ եուլաֆ։ Սօղանընն 100 գըյեսի 28—30 գուրուշ, բիացատա խահիշ եօգ։

—Պուղտայըն չու տիւշկիւն ֆիեաթընա պաղարագ ֆուրունճուլարընն էքմէքլէրի չօգ բահալը օլտուղունտան, պէլէտիեէ թարաֆընտան պուրալարը նազարը իթիպարա ալընըպ եէնի պիր նարխ գօյմուշ իսէտէ, ֆուրունճուլար, վագ օլունան նարխ իլէ էքմէկ չը դարամաեաճագլարը պիլտիրմիշլէր, չէնքի ուն ֆաբրիգաճըլարը. պիլիթթիֆագ, ֆ հիշ թիճարէթ իլէ ուշ սաթմագտա ունունուրլար հալպուզ քի սաե, պիտիսի, Օթանպօլտան վէ մահալը արիէտէն ուն կէթիրտիպ պէլէտիեէնին նարգը իզրէ վէ չէհրիմիզին իտարէսինէ քեաֆի էքմէք չըդարմաղա հազրը օլտուղունու պէեան իթմիշ, վէ չիմտի մէրգում միւթահիտ իլէ իսթիչարէտէ պուլունուլմագտատրը։

—Եաղմուրսուզուգ մէպէպինտէն, գուեու վէ չէշմէ սուլարը էքսէրիսի գուրումուշ վէ էհալի սուիշին զարուրէթտէ պուլունմաղտա վէ պիւթիւն կիճէ վէ կիւնտուզ սու իշին չէշմէլէրտէ պէքլէմէքտէ տիրլէր։

—Էթրաֆ գարիեէլէրտէ, գարա սըվը հայվանլարընտա, չապ խաստալըղը զուհուր իթտիկի սէօյլէնմէքտէ տիր։ . . .

15 յուլիս 1894
Թէքիրտաղ

ԳԱՆԱՏԱՏԱՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

...Միւէլլիֆ.

Ալաֆրանկա յուլիս Յտէ Պօսթանտան Գանատատա վագը Սէնթ-ճան նամ չէհրէ միւթէվէճճիհէն, վէ էնթէրնասիօնալ չիրքէթի վաբօրլարընտան պիրինէ բաքիպէն մա ֆամիլնա հարէքէթի իլէտիք։ Պախթըմըզատան բաքիպ օլունուղումուզ վաբօրչիրքէթի մէզպուրէնին էն միւքէլլէֆ վաբօրու իտի, պու պիզէ ազ մուճիպի մէսէրրէթ օլմատը։

Վաբօր եօճուլարա հէր կէօնա իսթիրահաթ պախշ իշիւն մէտէնիեէթի հնզրէնին իճատ իտէպիլտիեի հէր նէվ մուհուլէթլէ միւքէլլէֆ պուլունմատտրը։

Թատամ տալօկու ալէլխունուս ֆալիպի տիգգաթ օլունպ, եօճուլարը կիճէ իսթիրահաթլարը ի չիւն ֆախսընէն կիճզէլճէ հազրլանմըշ ատալար վէ տաիրէլէր մէվճուտ իտի։ Պու օտալարտա էյքթրիք չընղրաղը նուպ եօճուլար էյէքթրիք տիւրմէսինէ պատտրգլարը կիպի վաբօր խատէմէլէրինէ մախսուս պիրի անիվահիտտէ հազրը պուլունուր։ Պիղիմ իյէ պէրատէր պիր խարը եօճուլարի ձուպ պուլունարտան հիշ պիրինի կէրչի թանըմաճաք իտիք իսէ տէ, Պախմօնկիպի պէօեիւք վէ ղալէ-պէլիք պիր չէհրի թէրք իյէ Անգլանթիք օգիանօսունատա սէյեատ Ֆրանսա խաէֆէկիմիզտէն, պու եօճուլարընն պիր վէճհրէ պիղէ-ֆագաթ իտիպ, պիթթիչն պիւթիւն իյլիքէթ ու իսնիրեէթտէն միւնգաթի պուլունմամաճաղը-զն հիսսիեաթը պիզէրէ խալլըճա ճէսարէթ վէ էմնիյեէթպախշ պուլունմագտա իտի։

Վաբօր ալաֆր. սաաթ 3ստ հարէքէթ իտիպ իքի սաաթ սօնրա շէմս զուրուպ թէզարրուպլէ, ատանն ալմանն չէօյլէրի սուլարա զիկանաբ իյլէմէքտէ վէ հէր թարաֆա էօյլէ պիր հիսս ու լէթաֆէթ պախշ իյլէմէքտէ իսի քի, Դալ ու դալէմ նազչինտէն աէիզ գալը Բաֆանէլ վէ Այվազովսքի նին ֆրչալարը անճագ պիր տէրէճէեէտէք թասվիրինէ միւգթէտիր օլապիլիրլէր։

Սաաթ 8է եագլաշըպ ալէմի թապիսթըն չու հիւսնի լէթաֆէթի զուլմէթ բէրտէսիյլէ կէտալերէ մէսթուր օլարագ հէր քէս խանհանխահ կէօվէրթէլերի թէրքլէ տաիրէլերինէ չէքիլմէեէ մէճպուր օլտուլար։

Ցէրունի վաքօր էլէքթրիք զնեաբյա թէնվիր օլունմուշ օլուպ, ատէթատէն օլտուղու կիպի, եօլճուլարտան քիմի եաթըպ բահաթլանմադ իչիւն օտալարընա չէքիղիպ, քիմի պիր էքի սաաթ տահա օթուրուպ քիթապ վէ ղազէթա միւթալէա իթմէքլէ մէշղուլ պուլունտուգլարը հալտէ, աճիզլերի տէ օթուրուպ, սէյեահաթըմըզը մուխթասար պիր սէրկիւզէյթինի Մանուսէնիզէ եազմազլէ էվգաթ կինզար օլտում։

Սաաթ 9 բատտէլէրինտէ վաբօրտա պիր հէրեճանվագը օլուպ, եօլճուլարտան պիր չՁղու կէօվէրթէեէ ֆիրլամաղա պաշլատըլար։ Սէպէպի հէյլեճան։ վաբօր աթէշ ճիլէրինտէն պիրինին տէնիզ տիւշմէսինտէն իլերի կէլմիշ տիր։

Վաբօր անիտէ տուրտուրուլուպ սանտալար էնտիրիլմիշ, վէ պիչաբէնին թախլիսի իշիւն էլտէն կէլէն վաբթալար գուլլանըլմըշ իսէտէ, Ճէ հայնէն վէ նէտէ մէյթէն էլէ կէչիրիլէմէյիպ, վաբօր պիր սաաթ գատտար պօչա չապալամըշ օլտուգտան սօնրա եօլունա տէվամէ մէճպուր օլմուշ տուր միւսթաղրագ օլան պիչարէնին, գաստէն մի եգիսատ գազատէն մի տէնիզէ տիւշմիւշ օլտուղունա տաիր պիր չօգ միւխթէլիֆ բիվաեէթլէրտէն սօնրա, նիհաեէթ մէրգումուն միւսքիրաճ թիւթիւնը իլէ գաֆասը տիւմանը օղմասընտան գազատէն սուեա տիւշիպ թէլէֆ օլտուղտա անպաշըլմըշ տրը։ Մէրգում զէվճեեէ վէ իշչ նէֆէր էվատտա մալիք պուլունմագտա իմիշ։

Կէճէ Օգիանոսընն գապպրմասըլա պիր ազ բահաթաղ օլտուգ լիսէտէ, կիւզելճէ ուղղնմուզու ալըպ կէօվէրթէեէ չըգտ վէ սապահ գահվալթըսընտան սօնրա վաբօրտա էօթեէտէ պէրիտէ կէզին մէեէ պաշլատըգ։

Թամ էօյլէ վագթը վաբօր Միւճթէմէտ Ամերիգանը, Մէյն էյեալէթինտէ վագը Լիվպէք նամ գասապասընտա պիր միւատեթ լենկէրէնտազ օլտու։ Պու կիւն յուլիս 4 օլուպ, Միւճթէմէտի Ամերիգատա էն պէօեիւք չէնլիք կիւնիշ սայրլարընտան, պիր չօգ խալգ իսքէլէեէ պիրիքմիշ վէ պիր չօգ էհալի տէ գասապանը չիմէնգարընտա էյլէնպ տուրմագտա օլտուղունու կէօրտիւք։ Պիր ազ էօթեէտէ պիր պանգաճմուզիգա օկիսնէ վախտուս կիւզել կիւզել հավալար չալըպ տուրմագտա վէ հէր քէսէ պէօեիչք մէկէրրէթ պախշ իթմէքտէ իսի։ Վաքօր պիր քիչ սաաթ սօնրա հարէքէթլէ Ֆիթբօրթ նամ չէհրէ կէլիպ պուրգտա եօլճուլարը պրրագ տրգտան վէ Համուլէսինի թէսլիմ իթմիքտէն սօնրա հարէքէթ։ վէ ազշամրն ալաֆրանկա սաաթ տօգուզեզրատա էլէրմնտէ Սէնթ-ճան չէհրինէ մուվագէլէթ էյլէտի։ (Տեվամ)

Գ. Ց. ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ

8 յուլիս 1894
Գանատա

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԲԱԺԱԿԸ

Յովհաննէս և Եդուարդ Դպրոցի ընկերներ էին։ Երբ հրաժեշտ տուին գրասեղաններու կենաքին, երկուքն ալ գործի մտան մի և նոյն վարպետի քով։

Գործի մտնալնուն առաջին իրիկունը, երբ շուկայէն տուն կը դառնային Յովհաննէս և ուրիշ գործաւոր մը դինետուն մը մտան գաւաթ մը բան նուէրելու։ Եդուարդ որ հասակաւ աւելի փոքր էր, չը համարձակեցաւ ներս մտնելու, ուր դրանը սեմին վրայ կանգ առաւ։ Յովհաննէս սակայն չթողուց զայն ու օձիքէն բռնելով ներս մղուց։ «Կը տեսնամ, ըսաւ, աղքատանալէ մեծ վախ ունիս։ Կը կարծե՞ս որ բէնի մը պահելով միլիոններ դիզես։»

Նէրկայ եղողը խնդալ սկսան այս խօսքին վրայ, այնպէս որ խեղճ Եդուարդ ամչնալէն գաւաթը առաւ ու տնկեց միւսներուն պէս, սակայն խելքը միտքը Յովհաննէսին վրայ էր։ Գաւաթ մը խմելիքին գինը բան մը չէր, սակայն կրկնուելով 1 լիրա 10 շիլին և 5 բէնկի հասաւ։ Այն ատեն Եդուարդ սկսաւ մտածել։ 1 լիրա 10 շիլին 5 բէնկի, տան հնամաս սենեակ մը աւելի վարձելու գինն է, որն որ իմ կնկանս հանգստի, տղոցս առողջութեան և ինձ գոհունակութեան աղբիւր մ'է։ 1 լիրա 10 շիլին 5 բ.ով շատ և շատ ածուխ և փայտ կառնուի ձմեռուան համար, որ ըսել է երբ դուրսը ձիւն ու սառ կտրած է, մենք արև մը կուներնանք մեր տան մէջ, ու զուարճութիւններս ի մեզ։

1 լիրա 10 շիլին 5 բէնկի այծի մը գինն է, որուն կաթը կրնայ մեզի տանը հանգիստ մատակարարել։

1 լիրա 10 շիլին 5 բէնկի երեք տղայոց դպրոցի թոշակն է։

Ցետոյ նորէն ըսաւ ինքնիրեն։ 1 լիրա 10 շիլին 5 բէնկի այն գումարն է, զոր մեր դրացի ...ը կը վճարէ իրը վարձ իր գործածած կառուցիին։ Որով իր օթապահիկը կը ճարէ։ Այն ատակով, զոր Հիմա առդջութիւնս խանգարելու կը վատնեմ, կրնամ ես իմ գլխուս ըլլալ, ընտանիք մը ապրեցնել ես բաւական բան ալ վար դնել իմ ծերութեանս համար։ Այս ամէն մտածմունք աղէկ էին։

Եդուարդ այն օրէն մէկդի դրաւ այն պատիր ավօթն որ առաջին անգամ իր ոտքը գինետան սեմէն ներս մտցուցած էր։ Մէկ մ'ալ ոտք չը կոխեց գինետունէն ներս։ Բակին վրայ հսկեց։

Յովհաննէս չարունակեց իր «սիրուն կեանքը», ինչպէս կը կոչէին Գաղղիացիք։ և խնդաց իսկ Եդուարդի վրայ։

Եդուարդ ուրիշ կերպարան մը կառնէր։ Հապար քրտամբ վատը կած նտակը ի գլուս անձին վատնելու գիտակցութիւնը չուներ այլ։ Բակին հետ առողջութիւնը ծրբան զոր կաւելնար։ Բարի և պարկեշտ գործաւորի մը գոհունակութիւնը կը փայլեր դէմքին վրայ։

Օր մը վերջապէս այլանդակեցաւ կաւաքը գնելու, և առանձին կառապան մը եղաւ։ Քիչ ատենէն հողի կոտրմ'ալ գնեց ուր կանցներ պարապ ատենները։

Ի՞նչ պտիկ տան համար սենեակ մ'ալ վարձեց։ ու Լանդրով պարդարեց զան։ Ու այն օրերը երբ Եդուարդի հարսանեաց պատրաստութիւնքը կըլլային։ աւաղ, անդին երկու խեղճ Մարդիկ Յովհաննէսի դերեզմանքը փորէին։

Ահա երկու ընկերք, որ միւնոյն շուկայ մտան։

Մէյն երեկոյեան բաժակը և սիրուն կեանքը։ դերեզման առաջ նորդեցին զինքը, միւսին երեկոյեան-բաժակէն խնայուած սակը երկանութեան դուռ եղաւ իրեն։

. . .

Թարգմանեալ յԱնգղիականէ

ՄԼՈՒԿՆԵՐԸ

Սոսկալի երկրաշարժներու պատճառած ահագին աղէտներուն մէջ իսկ, անհատական բաղդաւորութիւններ կը տեսնուին մերթ ընդմերթ։ ինչպէս որ այս անգամի զարհուրելի երկրաշարժին ատերուններէն դուրս վարողներն և քանի մը օրապրողներ, բաւական ստակ շահեցան, և այս ալ իրենց արդար վաստակն էր ոչ ոք բան մը ըսելու իրաւունք չունի։

Բարիզեան նամակագիր մը որ վերջերս տեղական թերթի մը մէջ կը նկարագրէր աղէտին պահուն Պոլսոյ մէջ տեղի ունեցած սոսկումն ու խուճապը և Բարիզի կեդրոնը նստած, անվեհեր քաջասրտութեամբ կայպանէր Պոլսոյ Ժողովրդեան զգացած նարսափը և կսէր։ «Ա՜խ կզէրի հոն ըլլայ իմիններուս հետ, անոնց մօտ, կրել հաւասարապէս, նոյն տեղը, նոյն վայրկեանին ամենուն ընդունած հարուածը, ճողոպրիլ կամ ընկճուիլ միասին։ ի՜նչ երանութիւն։ Ակներև է որ այդ համակրելի բանաստեղծ նամակագիրը առաւօտեան «Գաֆէ օ Լէն» խմելով փորը կըշտացնելէ յետոյ գրիչը ձեռք առած է։ ուստի պատճառ չկայ զարմանալու իր անգիտութեան արիութեան վրայ։ Նա մանաւանդ նամակին վերջին պարբերութենէն ալ արժանի նամակագիրը դիւցազնութեան որ աստիճան հակամէտ ըլլալը բացորոշ ապացուցած է հետեւեալ օրինակով։

«Բոմբէյիի աւերակներուն մէջէն կըսէ, դիակ մը գտնուած է՝ օրիորդակ պարտաճանաչութեան զրբ միտքը այսօր հազիւ հազ կարող է ըմբռնել։ Այդ դիակը պահապանի մինչ որ կը հսկէր տակաւին քաղքին դրան առջև և երբ լավարի հրային հեղեղները վրայ կը հասնէին։ Զէնքը ձեռքը, ուղիղ իր դիրքին մէջ, գերի իր պաշտօնին։ Զը փախչելով վերահասմահէն, մընացած հոն ուր իր պարտքն էր կենալ։ Եւ ահա հազար ութ հարիւր տարի ուրկից ի վեր այդ անվեհեր պահապանին դիւցազնական արարքը կը մնայ իրը օրինակ»... խենդութեան, կամ որ նոյնն է, արդի բանաստեղծութեան։

Այժմ այս աղէտը թողունք երկրորդին անցնինք։ Երկրաշարժէն յետոյ մի քանի թաղեր, իրենց դրպրոցական պիտուժէն հաւասարակշռել սկսան դասատուներու տրրուած ամսականները բոլորովին զեղչելով։ ճիշդ ժամանակն էր։ այս տեսակ աղէտքի մը ժամանակ ցուցուցիչներու պատառ մը չոր հացը կտրե՞ն... երկրաշարժին առաջին ցնցումէն աւելի աղէտալի արդիւնք մը պիտի ունենայ այդ խեղճերուն համար։

Հ.

ՈՒՍՈՒՄՆ
ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՀԱՒԱՏՈՅ
Ըստ վարդապետութեան
Հայաստանեայց Առաքելական
Ա. Եկեղեցւոյ

Ի պէտս Ազգային Նախակրթական
վարժարանաց
Յօրինեաց
ՍԱՀԱԿ Ա. ԽԱՆՃԵԱՆ
Վաստակաւոր Ազգ. Կրօնաւոր Ժողովոյ
Իքինճի տէֆա օլարագ ջքէղալիք
կիւզելճէ թապ իտիմիշ օլան պրդ-
ղունանի քիթապ, ֆավիճէ ճիլտ
լենմիշ օլտուղու հալտէ, եալընըզ
60ար բարաեա սաթլմագտա ատը
Նշան էֆէնտի Պէրպէրեան մաթ-
պաաընտա։

ԱԶԳ. ՀԻԼԱՆԴԱՆՈՑ

Շնորհակալութեամբ կը հրատարակենք յունիս ամսոյ նուիրատուաց անունները.

Բարեգուժ Տեարք և Ազնուասիրտ Տիկնայք—

Ընթացիկ դրամ

Ս. և Ս. Կիւլպէնկեան 1080.— Թաշճեան Սարգիս և Սիմոնաքիի միջև եղածընդբոյմաութիւն ձեռամբ Ըսթէլ Եէվնտի 270.— յԱմերիկա բնակեալ Տիգրան Քէլեկեան 267.— Բարեսէր ոմն 108.— Յովհաննէս Ֆէլեկեան 54. Զուքուր չէշմէ լաչնի մէջ հատատաեալ գանձանակի հաշոյթ 52¾.— Ի Մեծ կղզի բնակեալ Յակոբ Մարտիկեան 40.— Հայագործ Մկրտիչ 27 — Գէորգ Կիւրճեան 20.— Խաչիկ Առաքել Բալուլի 20.— Յովհաննէս Քէօսէեան 20.— Վոսկան Քիւրքճեան 20 Տիգրան Ալաճաճեան 20.— Տաճատ Զարիֆէվան 20. Յակոբ Գալուստ Պաղդասարեան 10.

Գումար 2028¾

Վեհ. Միքայէլ բաշա Փորթուգալ 2 ոսկեայ.— Տիկին Ս. Կիւլպէնկեան 2 ոսկեայ.— Պէնլի Յակոբ Զաքէրսեան 1 ոսկեայ.— Սիմոն Խանչէրեան 1 ոսկեայ.— Յովհաննէս Պալեան 1 ոսկեայ.— Ֆ. Մ. Ս. Պալթայեան 1 ոսկեայ.— Բարսեղ Խաղէնեան 1 հորթ (արու).— Տիգրան Սէլեան 1 հորթ.— Ռուբէն Սէմէրճեան 1 ուլ.— Միքայէլ Փափազեան 1 ուլ.— Գարակէօզիկի Ն. եկեղեցիին կողմէ 3 գառնուկ.— Գրիգոր Պէկեան 45 հոխա կերասաց 150 ֆատ հաղար.— Գարթալցի բարէսէր ոմն 2000 հատ վարունգ.— Գարթալցի բարէսէր ոմն 329 հատ վարունգ.— Սամուէլ Հ. Պարսիզպանեան 900 հատ տեղ սիկարի թուղթ.— Տիկին Սուլթան Կ. Օհանեան 12 շապիկ տէրիքան.— Յակոբ Պոյաճեան 1 չինի ման, 2 էլասթիք խողովակ իրիկնաթէօրի.

Հոդաբարձու Ս. Փրկչի
Ազգ. Հիւանդանոցի
Սարգիս Ց. Թաշճեան

* * *

Ներկայիս կը փութանք յայտնել թէ՝ Արեւ. Մկրտիչ Էֆ. Անպարճեան՝ բարեհաճած է մէկ Օսմ. ոսկի նուիրել փոխան ծաղկեփունջի՝ Սանաքքեան կարապետ էֆ.ի որդւոյն վաղամեռիկ Յովսէփի Սանաքքեանի յուղարկաւորութեանն առթիւ.

* * *

Ի նպաստ հաստատութեանս հրապարակ եղած սիկարի թղթի յունիս ամսոյ հասոյթն.

Ա. տեսակէն	ղրշ. 500
Բ. »	1849
Դ. »	375
	2724

Ազգոյ հասարակութեան իգիտութիւն՝ պարտ անձին կը հասարինք յայտնել թէ՝ Ա. տեսակը որոյ տուփը կը պարունակէ 60 պրակ, և մէն մի պրակը 120 թերթ 8 ղրշ.ի Բ. տեսակը 69 պրակ, մէն մի պրակը 100 թերթ 5 ղրշ.ի Դ. տեսակը 120 պրակ, մէն մի պրակը 70 թերթ 5 ղրշ.ի կը վաճառուին.

Նաև դպրոցական տետրակներէն յունիս ամսոյ դուտ հասոյթ եղած է 407½ ղրշ.

(Կը մնայ)

ՏՕԳԹՕՐ Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆ ԷՖ.

Պէյօղլունտա թէրէ Պաշընտա իթալեա սէֆարէթխանէսի իթթիսալինտէ վագը Տանտուիա բասաճընտա իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, հէրնէվի քէյֆսիզլիքէրին թէտարվիսինէ վէ ալէյլուսուս իտրարա վէ ալաթը թէնասիւլիեէեէ վէ սինիրէ տաճիր էմրաղէ պագմագտա տրը. Վէ հաֆթատա իւչ կիւն եանի բազար էրթէսի, չարշէնպիհ վէ ճիւմա կիւնէրի ալաթուրգա օլուէնտէն սօնրա սաաթ 7տէն 10ա գատգր քէյֆիվլ գապուլ իտիպ, վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրիտէ, մէզ քիւր սաաթլարտա խայրաթ պագմագտա տրը.

Էվվելքի բնտան քիւլլիեէթ իւզրէ կէլէն մէվատտը միւզիրեեի հավի իսրիրթ օլարքն մէբուքիրաթտա մէնի իսթիմալիլէ, եէրլի մահսուլաթքն սարֆիեաթը, վէ թէֆէրրուգթը սարիէսինի հավի, լազըմ կէլէն զէվաթտան միւրէքքէպ. Մալիեէ նէզարէթի ճէղիլէսինտէ գիր գօմիսիօն թէյքիլի խուսուսունա իրատէի Սէնիեէթ ճէնապը խիլաֆէթբէնահի չէրէֆտանուհ ու սուտուր պուլրուլտուղու իշիտիմիշ տիր.

—Գումգաքու Նիշանճասընտա Հավուզու համարը տիմէքլէ մաարուֆ օլան համամքն, հալաքէթի արզ էնասընտա հիշ պիր ճիհէթի սանգաթլանմաեիպ մէթին պիր հալտ պուլունտուղունտան, սապզը վէճճէլ, ճիւմա վէ բազար կիւնլէրի էրքէքլէրէ, վէ սաեիր կիւնլէրաէ տաբի սապահէն սաաթ եիւնէ գատար քէղալիք էրքէքլէրէ թէխսիս օլունմազ, վէ վագթը մէզքիւրնէն սոնրա գապնլարա թէխսիս իտիլմէկի, վէ մէզքիւր համամքն սուեու տաբի թամիր վէ վիճուտ ֆայիտէլի օլտուղու թարաֆըմզա խապէր վէրիլմիշ տիր.

—Մէշհուր գացա խըրսըզլարընտան Նիդ օլաքի վէ ծուվարճը Դոսթի, էվվէլքի կիւն Գալաթասարայ Բենճէշենպիհ Բազարընտա պիր քիթապճընին ժաղաղասընտա համամլըգ փտէն Պէտրոս իլէ պիրլիքտէ Գալաթասարայ Թիւնէլ ճիվարընտա տօլաշմագտա օլտուղուրը զապթա թարաֆընտան կէօրիւլէրէք, հասըլ օլան շիւպհէեէ պինաէն տէրտէսթ օլունուպ, իւզէրլերի արանըլտըզտա, 6 ապէտ գացա անախթարը զուհուր էյլէմէք լէ, 3իւտէ տօղրուճա Պապը Զապթիեէյէ կէօնտէրիլմիշլէր տիր.

—Պիր վագթ վաբար ֆէնէրճիլիկի խըտմէթինտէ պուլընըպ մուախարէն տէնիզ տէլալլըզը իտէն Մ. Բիէռ Գօբրի նամընտա պիր իթալեալը, կէչէն բազար գապահընը Բանկալթիտէ քեաին խանէսինին իւսթ գաթ բէնչէրեանտէն քէնտիսինի ավուլեա աթաբաղ թէլէֆը ՆԷՖս իթմիշ տիր.

Մուսիլէյհ ախիրէն պիր վաբար գուվբանեաբը խըտմէթինտէ պուլունմագտա իտի իսէ տէ, պիր վագբթատան պէրոէ Ֆլէրի ֆէնա կիւպ տիկի կիպի, սոն տէֆա տաբի իքի էլի զէլզէլէտէն ֆէնա սուրէթտէ զէտէլէնմիշ տիր. Վագը օլան խասարաթը թամիր իթմէկէ գուտրէթի օլմատըզընտան տօլաեը, զաթէն խասթա օլան պէյնինէ պիր գաթ տահա զաֆիեէթ արըզ օլմըզ, վէ պիշարէյի չու հալը մէէեունսիեէթ սէվգ իթմիշ տիր.

—Իզմիրտէքի Թիճարէթ պօրասընըն տաբիլի Նիգամամէսի՝ Շուրալը Ցէվլէթ թարաֆընտան թասդիգ օլընմըշ տրը.

ՍԸՀՀԻԵԷ

Շէհրիմիզտէ իճրա գելընան թէատապիրի Սրհհիեէտէն տօլակի, էտիրնէ իլէ Ցէրսատէթ արաստընտա ամէտշիւտ իտէն կիւնտիւզ թրէնի, կէչէն սալը կիւնիլինտէն իթթիպարէն, վէ մուվագգաթէն լաշվ օղրինտաղու կիպի, էտիրնէ Ցէտէ Ադաճ թրէնի տէ, ճուվասերթէսի կիւնիւնտէն իթթիպարէն մուվագգաթէն իլղա իտիլմիշ տիր.

Ճիսրի Մուսթաֆա բաշա թէհաֆիզլանէսինտէ, գարանթինա պէքլէեէճէք էտիրնէ եօլճուլարը տախի, բէնճշէնպիհ, բազար, վէ բազար էրթէսի կիւնլէրի, պուրատան հարաքէթ իտէճէք պուլաշը Վէրբէնլէ ազիմէթ իտէճէքլէր տիր.

* * *

Էվվօրա թըրէնիլէ կէլէճէք եօլճուլար հագդընտա, Ճիսրի Մուսթաֆա Բաշատա մուայեէնէի թըպիեէ իճրասը, մէճլիսը սըհհիեէճէ գարարլիր օլմասընա մէպնի, մէվզի մէզքիւր թէհաֆիզլանէսինէ մէէմուր իտիլէն տօղթ. Դը սանթօրօլիտի էֆ.ի մարիֆէթիլէ, օլ վէճճէլէ մուայեէնաթը թըպիեէ իճրա օլունմազտա տրը.

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ ՎԷՖԻԵԱԹ

Յուլիսին 9ունճու կիւնիւնտէն 15ինճի կիւնիւնէ գատար, Տէրսատէթի վէ ճիվարընտա, պիր հաֆթա զարֆընտա հէր նէվ խասթալըգտան վուգուա կէլէն վէֆիեաթըն մըգտարը պէրվէճճի աթի տիր.

	էրքէք	գատրն
Իսլամ	55	57
Խրիսթիեան	64	44
Մուսէվի	5	1
	124	102
Ճէման եէքիւն	226	

Էվվէլքի հաֆթա զարֆընտա 97սի գատրն վէ 103իւ էրքէք օլմագ իւզրէ 200 վէֆիեաթ վուգու պուգտուղընտան, կէչէն հաֆթա, էվվէլքինէ նիսպէթլէ 26 ֆազլա վէֆիեաթ օլմուշ տրը.

ԹԻՒՃԱՐԻԵԷ

Շանկայտան յուլիս 26 թարիխիյէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, յուլիսին 20ինճի կիւնիւ Զին հիւքիւմէթի թարաֆընտան 20 պին էֆբատը պաքէրիեէ Դօրէա սահիլինէ չըգարըլապիլմիշ տիր.

Մէզքիւր ասքէրլերին սահիլէ չըգմալարընա ճարօնիալրարընչմուխալէֆիթի կէօսթէրմէքսէնտէն, ճարբն հիւքիւմէթինին տիւվէլը մուապզամա թարաֆընտան վուգու պուլան թէպլիղաթա թէվֆիգէն հարէքէթի իտէճէկի իւմիտի քէսպի զուվվէթ իթմէքտէ իմիշ.

Ճարբն հիւքիւմէթի, իւմիտ օլունտուղու իւզրէ հարէքէթ իտէճէք օլուր իսէ, իմթիլաֆընը սուլհէն թէսվիեէ օլունապիլէճէկի մէմուլ տուր.

Քէզալիք մէզքիւր թարիխլէ թինէն Զինտէն վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Դօրէա վէ Ճարբն ասքէրինին մուհարէպէսինէ Զին մէհհաֆիլը բօլթիդիյէսինտէ է հէմմիեէթ վէրիլմէեօր.

Մէզքիւր մուհարէպէ գաստէն վուգու պուլմաեիպ, Դօրէա ասասքիրինին հարէքէթի թէճավուզքեարանէսի սէպէպիեէթ վէրմիշ օլտուղու թահդիդ գելընմըշ տրը.

Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Մարսիլեատա պիր օտուն մաղազասընտան ամթէշ զուհուր իտէրէք, բիւգ կեարը չէտտէթինտէն տօլաեը մէզքիւր մաղազա իլէ պիր խայլի խանէ մէօհթերէք օլմուշտուր. Վուգու պուլան զարար վէ զիեան 6 միլեոն ֆրանգա պալիղ օլուպ, եանկէ էնասընտա 60 նուֆուս տախի թէլէֆ օլմուշլար տրը.

Կունան գրալը Եօրկիոս հաղրէթլերի յուլիսին 16նճը կիւնիւ «ըՍֆագթէրիա» վաբօրունա բաքիպէն վէ էքս-լէյ-Պէնէ միւթէվէճճիհէն Բիրէտէն հարէքէթ իթմիշ տիր.

Հինտիսթանէն դարպ ճիհէթլերինտէ կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ դաեէթ չէտտէթլի պիր գասըրկա զուհուր իտէրէք, քիւլլի խասարաթը մուճիպ օլմուշ տուր. Էդճիւմէ մահսուրաթը հէնուզ եէթիշմիշ օլան պինլերճէ տէօնիւմիւրք թարլալար քեամիլէն սուլար ալթընտա գալմըշ տրը. Մէզքիւր պօրանէն քէք չօղ մահալլերտէ խայլի նուֆուս թէլէֆաթընը տախի մուճիպ օլտուղու, վէ պօրա էնասընտա չըմէնտրքէր խաթթալարը քեամիլէն պօղուլմուշ օլմաղլա, թրէնլերին ամէշիւտի թաթիլէ տիւշար օլտուղու ալընան թէլէկրաֆ մալիւմաթընտան անլաշըլմըշ տրը.

Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Սրանեանէն չըմալ վէ մէրքէզ էեալէթ. լերինտէ չիտտէթլի ֆուրմանա իլէ պէրապէր զաեէթլէ չէտիա եաղմուր եաղարագ էպնիեէ իլէ պաղլար վէ զէյթուն աղաճլարընա քիւլլի խասարաթը մուճիպ օլմուշ տուր.

ԹԻՒՃԱՐԻԵԷ

Կէչէն հաֆթա զարֆընտա սէրթ պուղտայտան եէնի մահսուլ օլարագ վիրուտ իտէն 1500 քիլէ, գըյեէսի 24 պուչուգ բարաեա օլմագ իւզրէ քեամիլէն սաթըլմըշ, վէ Պալչըգ մալի օլարագ կէլէն 50 պին քիլէ եումուշագ պուղտայրն անճագ 20 պին քիլէնի 14¼-15¼ ղշ.ա օլարագ ֆիւրուխթ իտիլմիշ տիր. Կիրգա վէ Ադիմա պուղտայրընտան 40 պին քիլէ Մէվրուտաֆա մուղապիլ, քիլէսի 15-15¼ ղուրուշա օլմագ իւզրէ 20 պին քիլէ սաթըլմըշ տրը.

Մրսըր, չամտար վէ եուլաֆ իւզէրինէ հիշ պիր կէօնա մուամէլէի թիւճճարիեէ ճէրէեան իթթիմիշ սէտէ, պունլարընտա հէր պիրինին զըյէ ֆիեաթլարը 17, 18 վէ 20 բատտէսինտէ պուլունմուշ տուր. Պունլարա մուղապիլ կէչէն հաֆթա զարֆընտ 4 պին քիլէ արբա, քիլէսի 7 պուչուգ ղուրուշա էլտէն չըգարըլմըշ տրը.

Ունա կէլինճէ, կէչէն հաֆթա էսնասընտա պունտան 28 պին չուվալ տէրճէճէսինտէ խայլը մէվրուտաթ վուգու պուլմուշ, վէ միւխթէլիֆ ֆիեաթլարա միւշթէրի զուհուր իթմիշ տիր.

Կէչէն հաֆթա մէվրուտաթընտան 200 պին գըյեէ քէքէք գըյեէսի 9-9 պուչուգ բարայա օլմագ իւզրէ սաթըլմըշ, վէ ֆասուլեա, նօհուտ, քէթէն, խաչխաշ վէ բամպուգ եաղը իւզէրինէ պիր կէօնա մուամէլէի ախդուսթթա վուգու պուլմամըշ տրը. Եալընըզ էվրօբա ֆշիւն 21-22 բարպլա 100 պին գըյեէ պագլա, վէ իհթիեաճաթը մահալլիեէ իշիւն 79 բարայա 200 չուվալ սուսամ, վէ իխրաճաթ օլարագ 45—46 բարայա 500 չուվալ քէթէն թօխուսմուս վէ քէղա իխրաճաթ իշիւն գըեէսի 54—55 բարայա 500 չուվալ գուշ եէմի սաթըլմըշ տրը.

Պաշլըճա իխրաճաթ էմթաամըզա կէլինճէ, կէչէն հաֆթա թիֆթիք իւզէրինէ ճիւզի մուամէլաթ ճէրէեան իթմիշ իսէտէ՝ եէնի մահսուլտան օլմագ իւզրէ, սանտըզը 115 ղշ.ա 3 սանտրգ կէյվէ աֆիեաշու սաթըլմըշտը. Կէչէն հաֆթա զարֆընտա 62 չուվալ քիթրէ կէլմիշ, վէ պունուն 14 չուվալը Պէյզա, էվէրէք օլարագ գըյեէսի 23¼—23 պուչուք, վէ 38 չուվալը ատի էվէրէկ վէ Գալիֆորնիեէ մալի օլարագ գրեեսի 19—20¼, վէ 10 չուվալը տախի սարը ճինս էնգարէ վէ Նիկոտ մալի օլարագ գրեեսի 16½-16¾ ղուրուշա ֆիւրուխթ իտիլմիշ տիր.

Կէչէն հաֆթա զարֆընտա ճէհրի մէվրուտաթը 72 չուվալա պալիղ օլուպ, պունուն 28 չուվալը պիրինճի ճինս Գալսէրիեէ մալի օլարագ գըյեէսի 3¼, վէ 44 չուվալը տախի-էսկի մահսուլ Մարաշ մալի օլարագ գըյեէսի 2¼ ղշ.ա էլտէն չըգարըլմըշ տրը.

Սրիրթօեա կէլինճէ, կէչէն հաֆթա զարֆընտա 16 ֆըչը ալէա Վիէննա վէ 58 ֆըչը Ուլատոլֆգա վէ 33 ֆըչը սաեիր Ռուս մալի քի ճէման 107 ֆըչը սրիրթօ կէլէրէք մուայեէն ֆիեաթլարա քեամիլէն սաթըլմըշ տրը.

Դանթարիեէ էմթաասընտան կէչէն հաֆթա զարֆընտա 800 չուվալ գահվէ կէլէրէք, ճինսինէ կէօրէ պէհէր 100 գըյեէսի 12.50-14.50 լիրայա օլմագ իւզրէ 300 չուվալը ֆիրուխթ օլունմուշ տուր.

Կէչէն հաֆթա զարֆընտա թրիեէսթէ մալի օլարագ 4500 չուվալ չէքէր վիրուտ իթմիշ օլմաղլա, մարգա վէ ճինսինէ կէօրէ 105 106 ղուրուշա սաթըլմըշ տրը.

Բանկուն բիրինճի իւզէրինէ մէվրուտաթ եօգ իսէ տէ, մէվճուտ մալտան 200 չուվալը 108-109 ղշ.ա սաթըլմըշ տրը.

Ճաբօնեա բիրինճի իւզէրինէ մէվրուտաթ վէ սաթըշ վուգու պուլմամըշ տրը. Եալընըզ կէչէն հաֆթա էսնասընտա վիրուտ իթմիշ օլան 300 սանտրգ Ֆուրնիեէ սրարմայէթ մօմու՝ պէհէր սանտրզը 59-60 ղշ.ա միւշթէրի պուլմուշ տուր. Պէհէր սանտրզը 22-22⅓ ղշ. բատտէսինտէ պուլունան Ռուս կազը իւզէրինէ տախի խալլի մուամէլէ ճէրէեան իթմիշ տիր.

ՆՈՐԱՎԷՊՔ

Դ. ԳԱՍԸԹՃԻԵԱՆ

Ինը հրահանգիչ գրոսուցիչ և հետաքրքրական վէպեր՝ հաճեստ վէպեր՝ ընթերցման արժանի՝ կը պարունակէ, որք են՝ միշտ կենդ.— մեծ յուսախաբութիւն մը.— մայրիկը — թշուառ մայր մը իդատարանի.— երկու յանցաւորք.— 376494 թիւն.— ակռայի մը հաւար.— անկեղծ սէր.— խենդը.—

Ինը վէպ 3 ղշ.ի

Ամէն գրավաճառաց ինչպէս նաև գրավաճառ Պօղոս և Յակոբ աղայից քով կը վաճառուի.

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
ԴԱՍԱԳԻՐՔ
ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ

կամ

Նոր նախագիտելիք մանկանց
(Հինգերորդ տպագրութիւն)
Աշխատասիրեաց
Ստեփան Պ. Պողոս Փափազեանց
Վաւերացեալ Ազգ. Ուսում. Խորհրդոյ
Կեդր. Վարչութեան

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. Կեդրոնատեղին է Ռիզա բաշա խան թիւ 2—3 Ս. Ղ. Պարսիզպանեան վաճառատունը. Գնանկութեամբ գնողաց մեծ զեղչ.

Գին 60 փարա

ՍԿԶԲՈՒՆՔ
ՆԻՒԹԱԿԱՆ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱՑ
ԵՒ
ՔՐԻՍՏՈՆԵԱ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԻՑ

ԳՐԵՑ

ԽՈՐԷՆ ԵՊԻՍ. ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ

Գեր. Խորէն Սրբազան Մխիթարեանը էսէրի պէրկիւզիտէսի օլուպ 130 սահիֆէտէն իպաբէթ օլան, վէ Պէրպէրեան տպարանտա կիւզէլճէ թապ իտիլմիշ պուլունան պու քիթապճըզը մահէլլի մախսուսու Խսթանպոլտա Նաֆիա խաներնտա իւսթ գաթտա վագը փունջ զազէթայի միւթէպէրինին 16 նիւմէրօլու օտասը օլտուղու հալտէ քիթապճը տիւքքեանլարընտա տախի պուլունմագտա վէ 5էր ղշ.ա սաթըլմագտա տրը.

Պիր չօղ զազէթա պահսլարը ախլագը համիտէյի պօղմաեա վէ լիսանը էրմէնիեանէն պիւթիւն պիւթիւն պիր պաշլպօղուգլուգ հալի քէսպ իթմէսինէ չալըշտըգլարը հալտէ, պէօյլէ ախլագը համիտէեէ վէ լիսանը էրմէնիեանէ մէտար օլապիլէճէք պիր քիթապ, չիմտի իշին պիր նիյմէթ տիմէք օլաճաղընտան, հէրքէսին օգուտմասընը արգու մէ նասիհաթ իստէտիր.

Մեխթէնէվվիէ

ՍԻԿԱՐԱ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ

Նիւ Եօրգտա, Ամէրիգալը միւսիւնիւն պիրի, ախիրէն էն ալէա ճինատէն 300 սիկարա ալը, պունլարըն պէհէրի 1 ֆրանգ 25 սանթիմէ սաթըն ալտըզընտան, վէ ֆագաթի եանկըն գօրդուսու, պու Ամէրիգալէի հեր քէստէն զիեատէ պիզար էյլէտիկինտէն, սիկուրթա գումբանեալարընտան պիրինէ կիտերէք, պու 300 սիկարաեի պիր միւտտէթ իչուն սիկուրթաեա գօեար։

Ըրատան պիր գաչ կիւն կէչտիքտէն սօնրա, Ամէրիգալը Մ. պու սիկուրթալը, սիկարալարը պիրէր պիրէր եագըպ իչմէկէ պաչլար, ճիւմլէսինի իչիպ պիթիրտիքտէն սօնրա, գումբանեաեա կիտերէք սիկարալարըն գալ օլտուգլարընը խապէր վերմէքլէ պէրապէր, մէպալիղի մուալեէնէեի իսթէր։

Ֆագաթ օ կիւնլէրտէ, Նիւ Եօրգտա եանկըն մուգուպուլմամըշ օլտուղունտան, սիկուրթա գումբանեասը մէէմուրլարը, սիկարալարըն նէ սուրէթտէ զայ օլտուգլարընը սօրտուղու զէման, Ամէրիգալը Մ. «Նէ օլաճագ հէրսինի եապըմ իչտիմ ճէվապընը վերիր։ Վէ պիթթապի պու ճէվապը ըէտտա էյլէտիքլէրինտէն, թալէպ իտիլէն 375 ֆրանգը սիկուրթա գումբանեասը վերմէզ իսէտէ, Ամէրիգալը Մ. տէր քի։

Պու սիկարալարը եանկընա եանի աթէշէ գարշը սիկուրթաեա գօյմատըմ մը, իշթէ սիկարալար եանսը, պու տա պիր եանկըն տէյիլմի տիր տէր, վէ Նիհաեէթ գումբանեա ալէյհինէ տավա իգամէ իտէր։

Իճրա իտիլէն մուհաքէմէտէ, Ամէրիգալը Մ. պիր ամբալագ հագգ գազանը իսէտէ, սիկուրթա գումբանեասը, Ամէրիգալընըն սիկարալարընը գաստէն եագտըղընը տէրմիեան իլէ, տավանըն եէնիտէն բուլեէթ իտիլմէսինի թալէպ էյլէտիկինտէն, պու իքինճի տավա նէթիճէսինտէ գաստէն եագմըշ օլան Ամէրիգալընըն 90 կիւն հապսընա գարար վերիլմիշ տիր։

ԹԷՃՆԻՍ ԼԱԳԸՐՏԸԼԱՐ

Ուսթանըն պիրի չըրաղընա պիր մէքթուպ վիրէրէք բօսթաեա կէօնտէրտիկի վագըթտա, լաքին կիթ էվվէլա էլինի եըյգա քի մէքթուպ քիրլէնիպտէ տիրհէմի արթմասընը տէմիշ տիր։

Գազը գատընլարընը իշ տիւրլիւ սինլէրի պուլունմագտա տըր, եանի պիրինճիսի քէնտիլէրին սէօյլտիքլէրի, իքինճիսի լէհճէլէրինին կէօրիւնիւշիւնտէն զանն օլունանը վէ իւշիւնճիւսիւ տախի ասըլ սինլէրի տիր։

Հէրիֆին պիրի ալթը այ տիչարլարտա պուլունտուգտան սօնրա խանէսինէ ավտէթ իթտիկինտէ, զէվճէսի թարաֆընտան հիչ պիր հիւրմէթ խահիշի կէօրմէտիկինտէն, սէթէմ նէվինտէն օլարագ, հանը՞մ, նէ՞ աճաեիպ չէյ տիր քի, նէ պիր չիչէք թագտիմ իթտինիզ, վէ նէտէ պիր սէվինճ ալէամէթի իպրազ էյլէտինիզ տէտիկինտէ, մէրգում տախի ճէվապ օլարագ, գօճաճըղըմ հագգընըզ վարտը, պու հալիմի նանքէօրլիւկիմէ հավլ իյլէսէնիզ ճաեիզ տիր... տէմիշ տիր։

Պիր պալտա, տէլիգանլընըն պիրի քէնտի տամասընա միւրաեիլիք իտէրէք, մատամզէլ, ասղրուսու պու գօսթիւմ սիզէ բէք եագըշմըշ տըր տէտիկինտէ, մէզպուրէտէ ալտանարագ «Էվվէթ միւսիւ, միւսիւ Ա. տախի էօյլէ սէօյլէտի» տէմիշ, վէ օլ վագըթ մէրգումտ տէլիգանլը հասէտինտէն նաչի, «Ա՛յ, էօյլէ զէվզէկին պու լագըրտըսընա ինանտը՞ն մը, զաթէն անըն հեր լագըրտըսընըն զէվզէքլիքտէն իպարէթ օլտուղունու պիլմէզմիսին» տէմիշ տիր։

Զօգ տէֆա աղլաեան գարըլարդ, տաեիմա աղլամատըգլարը կիպի, տաեիմա աղլաեան գարըլարտա չօգ տէֆա աղլամազլար։

Էվրօրատա հաքիմին պիրի, հէրիֆին պիրինին տիկէր պիրինէ հագարէթ նէվինտէն օլարագ հայման սըֆաթընը վերմիշ օլտուղու իչիւն 10 ֆր. ճէզայի նագտի վիրմէ սինէ հիւքմ իթտիքտէն սօնրա, մէրգում մահքիմէ «պիր իթիրապըն վա՞ր մը տըր» տէեի սիւալ իյլէտիկինտէ, մէրգում, տախի քիւսթախճա պիր ճէվապ վիրէրէք, «էվվէթ էֆէնտիմ, կէրչի պէնտէնիզին 10 ֆրանգ վիրմէսինէ հիւքմ իթտինիզ էմմա, պու հէրիֆ 10 ֆրանգ տէեէնլէրտէն տէկիլ տիր» տէմիշ տիր։

---

(22)

ԷՍՐԱՐԸ ՓԱՐԻՍ

—Զօ՛գ իեի, չօ՛գ իեի... տէտի բահիպ միւթէսսիր օլարագ։

—Միւհթէրէմ բէտէր, զաթը ալինիզին գըյմէթլի վապթինի սուլի իսթիմալ իլէ զայպ իթտիրմէք իսթէմէմ, բէճա իտէրիմ, պէնտէնիզին հալինտէն պահս իթմէքտէն սարֆը նազար իլէ, զաթը ալինիզին պուրաեա թէչրիֆինի նէ իչիւն բէճա իթմիշ իտիմ օլ խուսուստան պահս իտէլիմ, նասըլ քի մէզքիւր խուսուստա զաթը միւհթէրէմինիզին մուավէնէթի խայրխահանէսինի տէ թալէպ իլլէմիշիմ տիր,— տէտի Նօթէր սաղըր պիր սէս իլէ վէ զըսսա պիր թարգ իւզրէ սէօյլեեէրէք։

—Անլաեօրում, տօսթունուզ թարաֆընտան հագգընըզտա զուհուրա կէլէն սիթաեիշլեր նէզաքէթ վէ մահճուպիյէթինիզ թօգունմազտա տըր, մատամ քի էօյլէ տիր պիրազտա օլ միւրատ իթմիշ օլտուղունուզ, վէ պանա իհալէ իթտիկինիզ եէնի խայր ու սէվապլար իւզրինէ գօնուշալըմ։ Սարֆ ու իհտասը սիզէ իհալէ օլունմուշ օլան, վէ թարաֆընընզտան պանա թէսլիմ օլունան եիւզ պին ֆրանգը կէօթիւրիւպ ֆրանսա պանգասընա թէսլիմ իլէ քէնտի իսմիմէ պիր իլմիխապէր ալտըմ քի, նէ վագըթ իսթէր իսէնիզ ալարագ, միւրատընընզը իճրասընա միւպաշէրէթ իտէճէկիմ տիր, կէրչի պէնիմ էֆքեարըմճա, մէպլաղը մէզպուր սիզէն եանընընզտա տախի բէք ալէա քէմալի էմնիյէթ իւզրէ գալապիլիր իտի, պանգաեա վերմէքլիկէ հիչ լիզում եօգ իտի իսէտէ, արթըգ զաթընընզ էօյլէ միւնասիպ կէօրմիշսինիզ,— տէտի բահիպ։

—Ազիզ բէտէր, կէրչի տիր, լաքին պէնտէնիզտէ, մէզքիւր էմանէթին սահիպի օլուպ վէ քէնտուի մէսթուր սազլամագտա պուլունան զաթըն նիյէթ ու միւրատը նա մուվաֆքըգ սուրէթտէ ամէլ ու հարէքէթի իլլէմէք իսթէտիմ քի վարսըն գալպի բահաթ օլսուն...

Միւսամիլէյհ իսմի մէսթուր գալաճագ օլան զաթըն միւրատը իւզրէ պէն մէպլաղը մէզպուրու զաթընընզա թէսլիմ իտիպ վէ սիզէ չունուտտա բէճա իտէճէկիմ քի, Ռէնվիլի տուլ մատամ Ֆէրմօն նէ վագըթ սիզէ կէլիպ իսպաթը վիճուտ իտէր, եանի քէնտինին հագգընընզ թաթէն մատամ Ֆէրմօն օլտուղունու բէսմի էվրագ իլէ իսպաթ իլլէր իսէ, մէզքիւր բարաեր քէնտինէ թէսլիմ իտէրսինիզ,— տէտի Նօթէր մատամ Ֆէրմօն իսմինի թէլաֆքիւզ իտէր իքէն սէսինտէ պիր տիթրէեիշ հասըլ օլարագ։

—Պա՛չ իւսթիւնէ, սէօյլէտիկինիզ կիպի եարարըմ,— տէտի բահիպ։

—Ազիզ բէտէր, զաթը միւհթէրէմինիզ օլան ըճա վէ զահմէթիմ եալընընզ պու օլմաեըպ տահա՛ վար տըր,— տէտի Ֆէրրան։

—Էկէր անլէր տախի պու եօլտա խայր ու սէվապէ տաեիր իսէլէր, քէմալի մէմնունիյէթլէ գապուլ վէ իճրասընա հազըրըմ, վէ պու եօլտա հիչ պիր բէսմի հիւքմու գարար մէճպուրիյէթի ալթընտա օլմագսըզըն, հիւսնի բիզա իւզրէ պիր չէեի իատէ իթմէք սէրպէսթիյէթ վէ սատագաթ իգթիզասընճա եալընընզ քէնտի վիճտանընա իմաան պիրլէ պիլմէքլիկի արզու իտէր իտիմ քի, ինսանլըգ վազիֆէսինի իֆա իթմէք տիմէք օլտուղունտան, վէ քէմալի խալիսէթ իւզրէ նէտտամէթ կէթիրէրէք մաղֆէրէթի թապիիյէեէ միւրաճաաթ տիմէք պուլունտուղունտան, իճրասընա վասըթա օլմագլըզը զիեատէսիլլէ սէվիպ մէճմուն օլտուգտան պաչգա, թապիաթըմատա գարշը տըր. ասլա իչին ֆաիլինին քիմ օլտուղունու, եանի մահքէմէյի վիճտան սէվգըյլա իչին նէտտէն իպարէթ պուլունտուղունու սօրուպ անլամագ իսթէմէմ,— տէտի բահիպ։

—Հագըգաթէն, ազիզ բէտէր, պու չէյ նատիր իւլ էմսալ պիր չէյ տէկի՞լ մի տիր, պիր գալէմտէ եիւզ պին թանէճիք ֆրանգ քէնտի հիւսնի բիզասըյլա իատէ իթմէքլիք պիւեիւք պիր ֆազիլէթ տէկի՞լ մի տիր. կէրչի պէնտէնիզ տախի պու վիճտան սահիպինին քիմ օլտուղունու անլամագլըզը մէրագ իթտիմ իսէտէ, նաֆիլէ՛, պիզիմ միւսիւ Ֆագտան, սըրը ալմագլըգ մէկէրչի միւմքին օլապիլի՞ր մի, նիհաեէթ պէօյլէ պիր ֆէվգելատէ ալիճէնապլըզընը սահիպինին քիմ օլտուղունու պիր տիւրլիւ խապէր ալամատըմ,— տէտի Բօլիտօրի։

—Միւհթէրէմ բէտէր, պու իսմինի սէթը իթմէքտէ օլան զաթըն ալիճէնապլըզընընտան նէյէթ իտէն վիճտան ըահաթսըզլըզը եալընընզ մէպլաղը մէզպուրու իեատէ իյլէմէսինտէ գալմաեըպ, իլլա կէօրէճէքսինիզ տիր քի, տահա սաեիր էսէրլէրի տախի զուհուրա կէլէճէք տիր, վէ էկէր հեր չէեի վէ տօղրուեու սէօյլէմէքլիք լազըմ կէլիր վէ ճաեիզ կէօրիւլիւր իսէ, պէն քէնտի զանն ու չիւրհէմի պէեան իլէ սէօյլերիմ քի, պու ֆազիլէթտէ տօսթումուզ միւսիւ Ֆագըն տախի բարմաղը պուլունմագտա օլմալը տըր, եանի տիմէք իսթէրիմ քի, օլ զաթ հեր քիմ իսէ, միւմալիէյհի գանտըրըպ, վէ վիճտանընը ուեանտըրարագ, պու ֆազիլէթէ թէչվիգ իյլէմիշ օլմալը տըր, վէ պու եօլտա սաեիր հիմմէթլէրիտէ կէօրիւլէճէք տիր,— տէտի Բօլիտօրի մանէալը պիչ սուրէթտէ Նօթէրին եիեգիւնէ պագաիագ։

—Ահապա էօյլէ՞ մի տիր, տահա պաչգա էմսալտէ վա՞ր մը տըր,— տէտի բահիպ։

—Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ,— տէտի Նօթէր։

—Մէկէրչի Մօրել քէյֆիյէթի, Մօրէլին էհլի ըրզ վէ զալրէթլի ֆամիլեասը իչիտէ, պունա մանէնտ պիր չէյ տէկի՞լ մի տիր,— տէտի Բօլիտօրի։

—Ա՛, էվվէթ... էվվէթ... տօղրու տուր, ազ տահա անը ունուտտաճագտըմ,— տէտի Նօթէր սաղըր պիր սէս իլէ սէօյլեեէրէք։

—Միւհթէրէմ բէտէր, չու տախի մալիմիւնիւզ օլմալը տըր քի, միւսիւ Ֆագըն գանտըրմասըյլա վէ վասըթասըյլա պու մէպլաղը ազիմի իեատէ իտէն զաթ, եալընընզ պու գաաբլա իգթիֆա իթմէեիպ, կէրչի տահա սաեիր ալիճէնապլըզլար իճրասընտա տա պուլունմագ իսթէմէքտէ իսէտէ... պու պապտէ հիսս օլունանագ օլան թէլէզզիւզիւ զասպ իթմիշ օլմագ իսթէմէտիկիմտէն, պըրագըրըմ քի ազիզ տօսթունուզ պիզզաթ քէնտիսի՛ սէօյլէսին,— տէտի Բօլիտօրի։

—Պուեուրունուզ, ազիզիմ Ֆագ., սէօյլեերինիզ տէ, անը տախի տիյնէեէեիմ,— տէտի բահիպ։

—Միւհթէրէմ բէտէր, պիզիմ Լ.ուլզ Մօրել նամ պէտլէէնին, հալաքանթը մէքրուհ էսինի պիլիրսինիզ, օլ խայրսըզ էվլատըն մէզքիւր ֆէնալըզը, ֆագը բէտէրինին օլ մէրմէպէ քէտէր ու տեհշէթինի մուճիպ օլմուշ տուր քի, զէվալը ատէմ ագլընա խիֆֆէթ կէթիրմիշ տիր, վէ պինանէն ալէյհ պիր չօգ նուֆուստան իպարէթ պուլունան վէ եալընընզ քէնտի անընընը թէրիլլէ գազանաճաղը էթմէք բարատընա միւհթաճ օլան ֆամիլեասը, չիմտի տանընընզտան էօյլեր տէրեճէսինտէ էնչէյի սէֆալէթէ տիւշմիշ տիր. հէլէ համտ օլսուն ճէնապը Հիքմէթուլլահա քի տաեիմա քէնտի ինանէթինի եէթիշտիրմէքտէ տ... օ... միքրինի կէչտիկիմիզ մէպլաղը ազիմի, քէնտի հիսանի բիվասըյլա թիէրք ու իեատէ իտէն զաթ, քէնտի թագսիրաթընա գարշըլըգ տահա զիեատէ պիր մաղֆէրէթ պուլմագ նիյէթիլլէ, չունքի վազթիլլէ էճնիյէթէ խիեանէթ իթմիշ օլմասը վիճտանընը աչուրի մէրմէպէ թազիիգ իլլէմէքտէ իմիշ տիր... եինէ զաթը միւհթէրէմինիզ վասըթասըյլա, սաեիր պիր սէվապ տահա իչլէմէք միւրատըյլա, պանա, չյեանը մէրհամէթ վէ թէսէլլի պիր ֆամիլեա թանը՞ըմասընընզ տէյի սիւալ իթտի, վէ պէնտէնիզտէ մէզքիւր ֆամիլեա իչիւն սէօյլէտիկիմտէ, նասըլ քի չիմտի չըգարըպ զաթը միւհթէրէմինիզ թէսլիմ իտէճէկիմ տիր, սէնէվի իքի պին ֆրանգ կէլիր իէթիրիր, պիր ագարէթ ալընմագ իւզրէ լազըմ կէլէն մէպլաղը իթա իլլէտի, իմտի մէզքիւր սէֆիլ ֆամիլեաեա աեիտ օլմագ իւզրէ էօյլէ պիր իրատա թէտարիքինէ հիմմէթինիզի տախի բէճա իտէրիմ,— տէտի Նօթէր միւրաիճէ պիր ֆուգարաբէրվերիք վէ պիր բիգգաթ ու մէրհամէթ էսէրի իպրազ իտէրէք, վէ պաչգա պիր զաթըն էօրֆ ու թէէսիրիլլէ իճրասընա մէճպուր պուլունտուղունտան տօլաեը հէմիշէ հիտտէթլէնիպ ալթիսսթ օլարագ, վէ ամէլ ու հարէքէթլէրինտէն մէճպուրիյէթ անլաչըլըը տեեի գօրգտուղունտան նաչի, սէսինտէ պիր պօղուգլուգ վէ լազըրտըլարընտա տախի պիր թէրէտտիւտ էսէրի պուլունտուղու հալտէ սէօյլեեէրէք։

(Ծեվ-դ)

ԲԻԱՆԱ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՏԱՍԸ

Յուլիս 20

	Գօնսօլիտէ	Ղրշ. փրդ.
Պու սապահ աչըլտը		26 39
Սէրի Ա		63 25
» Գ		39 75
» Ս		26 93
Թահվիլաթը Օսմանկյեէ		96
Շըմէնտըֆէր Ֆր.		129 75

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ

Պանգ Օթօման. Լ. Օ.		616
Գրէտի Լիոնէ		733 75
Ըէժի		18 30
Թրամվայ Լր.		598

ԱԳՃԷ ՖԻՆԱԹԼԱՐԸ

Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան	Ղշ. Փդ.
Սիմ մէճիտիյէ	108 2
Մէթալիք	98 10
Գէչլիք	102
Ալթընըզ	102 30
Ղուրուշլուգ	103
Զայրէկ	107 30
Եիուզիւք	101 20
Ինկիլիզ լիրանը	110 8
Ֆրանսըզ »	87 18
Գօլ	90
Թասֆիյէ	15
Գարպօն գաեիմէսի	8 51

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109 3/4
Փարիզ	22 95

ՍՈՒՐԲ ԵՐԿԻՐ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սուրբ Երուսաղէմի եւ Սբբազան Տեղեաց

ՀԱՏՈՐ Ա.

Աշխատասիրեց

ՏՐԴԱՏ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՊԱԼԵԱՆ ԹԱԼԱՍՅԻ

Առաջնորդ Հայոց Կեսարիոյ

և ի միաբանական Ուխտէն Ս. Յակոբեանց յԵրուսաղէմ

Գեր. Տրդատ վարդապետ Պալեանը էսէրի պէրկիւզիտէսի օլուպ, վէ Պէրպէրեան մաթպասասընտա պիր չօգ բէսիմվէրլի միւզէյլէն օլտուղու հալտէ, կիւզելճէ թագ իտիլմիշ օլան, վէ 360 սահիֆէտէն իպարէթ պուլունան պու շայեանը գրաաթ քիթապ օն պէշէր ղուրուշա սաթըլմագտա տըր, հեր քէսին օգուտուպ թէլէզզիւզ վէ իսթիֆատ իյլէմէսինէ արզու վէ տավէթ իտէրիզ։